

Кж1 По2 8/10

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 8/2010
Дана 14.02.2011. године
Београд
Немањина бр. 9

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Радмиле Драгичевић-Дичић, председника већа, судија Сенише Важића, мр Сретка Јанковића, др Миодрага Мајића и Омера Хаџиомеровића, чланова већа, уз учешће вишег судијског сарадника Мирјане Јанковић-Недић, записничара, у кривичном поступку против окривљеног АА и др., због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези са чл. 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама Тужиоца за ратне злочине, браниоца окривљеног Пана Булата, , окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца, , изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду – Одељења за ратне злочине К-По2.бр.25/2010 од 15.03.2010. године, у седници већа одржаној у смислу одредбе чл. 375 ст. 1 ЗКП-а, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Мрдак Веселина, окривљеног Пана булата и његовог браниоца, и окривљеног Раде Вранешевића и његовог браниоца, донео је дана 14.02.2011.године

ПРЕСУДУ

Уважавањем жалбе Тужиоца за ратне злочине ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду – Одељења за ратне злочине, К-По2.бр.25/2010 од 15.03.2010. године, у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, окривљеног Пану Булата и окривљеног Радета Вранешевића, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези са чл. 22 КЗ СРЈ, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, применом наведених законских прописа и одредби чл. 4 ст. 2, чл. 5 ст. 2, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ, ОСУЂУЈЕ, и то: окривљеног Пану Булата на казну затвора у трајању од 20 /двадесет/ година, у коју му се применом одредбе члана 50 КЗ СРЈ урачунава време проведено у притвору од 18.10.2007. године, па надаље, до упућивања у установу за издржавање казне, а окривљеног Радета Вранешевића на казну затвора у трајању од 13 /тринаест/ година, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 17.10.2007. године до 04.12.2007. године, као и време од 15.03.2010. године па надаље, до упућивања у установу за издржавање казне, док се жалбе браниоца окривљеног Пана Булата окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца ОДБИЈАЈУ као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђује.

Образложење

ПРВОСТЕПЕНА ПРЕСУДА, ИЗЈАВЉЕНЕ ЖАЛБЕ И ПОДНЕТИ ОДГОВОР

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К-По2.бр.25/2010 од 15.03.2010. године, окривљени Пана Булат и окривљени Раде Вранешевић оглашени су кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези са чл. 22 КЗ СРЈ, па су применом наведених законских прописа и одредби чл. 4 ст. 2, чл. 5 ст. 2, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ осуђени и то окривљени Пана Булат на казну затвора у трајању од 15 /петнаест/ година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.10.2007. године, па надаље, а окривљени Раде Вранешевић на казну затвора у трајању од 12 /дванаест/ година, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 17.10.2007. године до 04.12.2007. године, као и време проведено у притвору од 15.03.2010. године, по решењу Вишег суда у Београду К-По2.бр.25/2010 године од 15.03.2010. године, па надаље. Истом пресудом, а на основу одредбе чл. 194 ст. 4 ЗКП-а и чл. 196 ЗКП-а, окривљени су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини бити одлучено накнадно посебним решењем.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-Тужилац за ратне злочине, због одлуке о казни, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду, тако што ће окривљене осудити на казне затвора у дужем временском трајању,

-бранилац окривљеног Пана Булата, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да Апелациони суд у Београду укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исту преиначи, тако што ће окривљеног Пану Булата ослободити од оптужбе или му изрећи блажу казну. Истовремено је захтевао да заједно са окривљеним буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

-окривљени Раде Вранешевић, без навођења основа побијања, али из садржине жалбе произлази да је исту изјавио због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду, тако што ће га ослободити од оптужбе или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање и са захтевом да заједно са браницем буде обавештен о седници већа и

-бранилац окривљеног Радета Вранешевића, због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о казни, са предлогом да другостепени суд преиначи првостепену пресуду, тако што ће окривљеног Радета Вранешевића ослободити оптужбе или да побијану пресуду укине и предмет врати на поновни поступак и са захтевом да буде позван на седницу већа приликом одлучивања о жалби.

Тужилац за ратне злочине је поднео одговор на жалбу браниоца окривљеног Пана Булата, са предлогом да се иста одбије као неоснована, а у поднеску КТРЗ бр.13/07 од 02.07.2010. године, предложио је да се жалбе бранилаца окривљених, као и жалба окривљеног Радета Вранешевића, одбију као неосноване, а да се жалба Тужиоца за ратне злочине уважи и окривљени Пана Булат и Раде Вранешевић осуде на казне затвора у дужем временском трајању.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је одржао седницу већа у смислу одредбе чл. 375 ст. 1 ЗКП-а у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Веселина Мрдака, окривљених Пана Булата и Радета Вранешевића и његових бранилаца, на којој је размотрио списе предмета заједно са побијаном пресудом коју је испитао по службеној дужности у смислу одредбе чл. 380 ЗКП-а, па је по оцени жалбених навода и предлога, те навода и предлога из одговора на жалбу, а имајући у виду и мишљење заменика Тужиоца за ратне злочине, нашао:

Жалба заменика Тужиоца за ратне злочине је основана, док су жалбе бранилаца окривљених као и окривљеног Радета Вранешевића, неосноване.

II

РАЗЛОЗИ ЗА ОДБИЈАЊЕ ЖАЛБИ ОКРВЉЕНОГ ББ И БРАНИЛАЦА ОКРИВЉЕНИХ

Наиме, првостепеном пресудом, као и поступком који је претходио нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, нити је на штету окривљених повређен кривични закон, а на које повреде Апелациони суд, као другостепени, у смислу одредбе чл. 380 ст. 1 тачка 1 и 2 ЗКП-а, пази по службеној дужности.

Жалбама бранилаца окривљених Пана Булата и Радета Вранешевића побија се првостепена пресуда због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП тако што се најпре жалбом браниоца окривљеног АПана Булата наводи да пресуда нема разлога о утврђеним одлучним чињеницама које се заснивају на исказу сведока СС, пошто је првостепени суд када је у питању исказ овог сведока изнео супротне наводе од саме садржине исказа сведока СС, а наиме, на страни 30 образложења пресуде навео је да је из исказа овог сведока извео закључак да је сведок био очевидац догађаја и да је то несумњиво потврдио при суочењу са окривљеним Паном Булатом иако овај сведок, нити било који други, никада тако нешто није сведочио, посебно што он није био на лицу места у тренутку када су убијани цивили, већ је дошао након тога када је цивиле требало убацити у бунар, док се жалбом браниоца окривљеног Радета Вранешевића уопште не образлаже у чему се конкретно састоји битна повреда одредаба кривичног поступка

из члана 368 став 1 тачка 11 ЗКП, већ се само интерпретира наведена законска одредба, при чему се овај жалбени основ побијања суштински своди на оспоравање правилности утврђеног чињеничног стања, о чему ће у даљем образложењу бити речи.

2 а – окр. Пане Булат

Насупрот жалбеним наводима браниоца окривљеног Пане Булата, по оцени Апелационог суда у Београду у пресуди су дати јасни разлози о одлучним чињеницама који не садрже никакве нејасноће, нити противречности о ономе што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника приликом саслушања наведеног сведока из самог записника, будући да првостепени суд није навео да је сведок СС рекао да је био очевидац догађаја, већ је ценећи целокупан исказ овог сведока, као и његов исказ приликом суочења са окривљеним Булатом извео логичан закључак да је исказ сведока СС у свему прихватљив, јер се уклапа са осталим изведеним доказима, о чему су у пресуди дати довољни и јасни разлози које у свему као правилне прихвата и овај суд, због чега су ови жалбени наводи браниоца окривљеног Пане Булата, оцењени као неосновани.

Такође не стоје ни наводи жалбе браниоца овог окривљеног да првостепени суд у разлозима пресуде није навео ниједну чињеницу или доказ из којих несумњиво произилази да се управо ради о убиству шест цивила наведених у изреци пресуде, односно у разлозима пресуде не наводи се ни један податак из којег се може поуздано утврдити да се наведена лица воде као умрла или пак решење суда где се нестала лица проглашавају умрлим, већ се то наводи само за оштећену ОО. Насупрот овим жалбеним наводима, по оцени овог суда, првостепени суд је на основу исказа родбине убијених цивила који су саслушани у својству оштећених, те исказа већег броја сведока, а делом и из одбране самог окривљеног Пане Булата, на несумњив начин утврдио како број убијених лица, тако и њихов идентитет, а о којим чињеницама је у образложењу пресуде дао потпуне и ваљане разлоге, због чега су ови жалбени наводи оцењени као неосновани. Наиме, првостепени суд је поуздано утврдио да су оштећени - цивили хрватске националности који су остали у селу, док је остало хрватско становништво октобра месеца 1991. године, напустило село, када су српске снаге преузеле контролу над истим, и то: ВВ, ГГ и ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, лишени живота на начин описан у изреци првостепене пресуде, па непостојање доказа на које се бранилац окривљеног Пане Булата позива, а који би формалноправно потврдили чињеницу смрти наведених лица, не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања да су у време и месту, како је наведено у изреци пресуде, лишено живота ових шест цивила, због чега су ови жалбени наводи оцењени као неосновани.

Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалбом браниоца окривљеног Пане Булата се наводи да је првостепени суд извео погрешне закључке о одлучним чињеницама, а пре свега да је окривљени Пане Булат пуцао у цивиле, истичући да је окривљени Пане Булат у потпуности негирао извршење предметног кривичног дела, при чему се оспорава оцена одбране окривљеног Радета Вранешевића, који је тврдио да је цивиле убио окривљени Пане Булат, а који исказ како се у жалби наводи, нико од саслушаних сведока није потврдио, већ напротив, сви саслушани сведоци који су се те вечери налазили на положајима у Банском Ковачевцу, негирали су да су видели да је Пане Булат пуцао у цивиле. Надаље се у жалби указује на недоследности и разлике у исказу окривљеног Радета Вранешевића и даје сопствена оцена одбране овог окривљеног дате у различитим фазама поступка и наводи да је овај окривљени био недоследан у односу на самог себе у погледу чињенице како је дошао у Бански Ковачевац, у које време се предметни догађај одиграо, шта је све видео конкретном приликом, те који пиштољ је код себе имао и како је окривљени Пане Булат био обучен, из којих разлога је по мишљењу браниоца окривљеног Пане Булата, првостепени суд морао далеко критичније ценити исказ окривљеног Радета Вранешевића, поготово што није било сведока очевидаца критичног догађаја који би потврдили оно што је у односу на окривљеног Пану Булата изјавио окривљени Раде Вранешевић. Насупрот овим жалбеним наводима, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је на основу изведених доказа, који се међусобно уклапају, а пре свега одбране окривљеног Радета Вранешевића, те исказа сведока СС и сведока СС1, а које је ценио како појединачно тако и у њиховој међусобној вези и у склопу одбране окривљеног Пане Булата, правилно утврдио да је окривљени Пане Булат у време, месту и на начин ближе описан у изреци пресуде, извршио кривично дело које му се ставља на терет, и за које је оглашен кривим, о чему су у образложењу пресуде дати јасни, детаљни и аргументовани разлози, које у свему као правилне прихвата и овај суд, због чега су супротни наводи жалбе браниоца окривљеног Пане Булата, оцењени као неосновани.

Наиме, да је окривљени Пана Булат био на месту извршења кривичног дела у Банском Ковачевцу, код бунара куће, кућни број 8 и пуцао у цивиле, првостепени суд је утврдио из одбране окривљеног Радета Вранешевића, који је категорично тврдио да је у цивиле постројене поред бунара, пуцао рафалном паљбом окривљени Пана Булат, са удаљености 5 до 6 метара, те да је, када су цивили попадали по земљи, окривљени Пана Булат пришао једном мушкарцу који је још давао знаке живота и “оверио га”, пуцајући му из “шкорпиона” у главу, а потом наредио да се цивили баце у бунар и од минера тражио експлозив. Будући да је одбрана окривљеног Радета Вранешевића у делу у коме је тврдио да је окривљени Пана Булат пуцао у цивиле, потврђена осталим изведеним доказима и то наводима сведока СС, за кога је првостепени суд закључио да је био очевидац догађаја, и који је то несумњиво потврдио при суочењу са окривљеним Паном Булатом, говорећи му у лице: “убио си их, признај, не можеш се извући..., имао си “шкорпион” и са њим си их побио..., убили сте бабе из користољубља”, а овај сведок је потврди и одбрану окривљеног Радета Вранешевића да је окривљени Пана Булат тражио да се цивили баце у бунар, то је и по оцени Апелационог суда, првостепени суд правилно поступио када је одбрану окривљеног Радета Вранешевића у наведеном делу прихватио. Ово тим пре јер је првостепени суд из исказа сведока СС1, утврдио да је 5 до 10 минута након што је овај сведок чуо рафалну и појединачну пуцњаву, видео код бунара поред наслаганих лешева окривљеног Пану Булата са папирима и новцем у рукама, те “шкорпионом” за појасом и окривљеног Радета Вранешевића, са аутоматском пушком у рукама, те да је окривљени Пана Булат тада тражио да се цивили побацију у бунар, а бунар минира, а што су својим посредним сазнањима потврдили и сведоци СС2, СС3, СС4, СС5, СС6, СС7. Наиме, наведени сведоци су непосредно после догађаја чули да је окривљени Пана Булат учествовао у убиству цивила који су остали у селу, а осим тога, и понашање самог окривљеног Пана Булата после извршеног кривичног дела то потврђује, с обзиром да је исте ноћи претио минерима ББ и СС8 да о догађају не причају, а што је у свом исказу објаснио сведок СС1. Такође, и према наводима командира Првог одељења трећег вода пете чете, сведока СС3, окривљени Пана Булат је сличне претње упућивао војницима у његовом одељењу, говорећи “људи, припазите на своје језике, имате жену и децу”, а према наводима сведока СС1а, тражио је да се бунар затрпа и ширио причу како нису ништа видели. Осим тога, и касније активности окривљеног Пана Булата, што делом он и сам не спори, и то да је ангажовао људе који су вадили лешеве из бунара и тражио спаљивање лешева, те да је затим отерао командира полиције ОЈБ Сјеничак – сведока СС9, када је вршио увиђај што произлази из исказа сведока СС7 и СС9 како је све то детаљно образложено у побијаној пресуди.

Осим тога, првостепени суд је на страни 28 и 29 образложења пресуде дао јасне и детаљне разлоге из којих није прихватио одбрану окривљеног Пана Булата у делу у коме је тврдио да је у Банском Ковачевцу у време одигравања инкриминисаног догађаја, био ради преношења наредбе о повећању степена борбене готовости због очекиваног напада хрватске војске и наредбе о исељењу цивила, будући да је оваква одбрана у супротности са свим осталим изведеним доказима, а пре свега исказима саслушаних сведока, почев од команданта батаљона ТТ, командира чете ТТ1 и осталих сведока побројаних на страни 28 пресуде, из чијих исказа је утврђено да командир чете ТТ1, коме је окривљени Пана Булат наводно требало, према казивању окривљеног Пана Булата, да пренесе наредбу, као и командир вода СС5, са којим се окривљени наводно кретао од једног до другог одељења, уопште те ноћи нису били у Банском Ковачевцу, нити се седиште њихових команди ту налазило, већ је седиште команде чете било у Новом селу, а седиште команде вода у Пркосу, те је првостепени суд правилно поступио када одбрану окривљеног Пана Булата у овом делу није прихватио, дајући о томе уверљиве разлоге које у свему као правилне прихвата и овај суд. Првостепени суд је такође правилно закључио да су неистините и тврдње окривљеног Пана Булата да је те ноћи извршен напад хрватске војске и да је погинуло доста војника са српске стране, будући да оваква одбрана није потврђена исказом ниједног саслушаног сведока, па с тим у вези првостепени суд правилно закључује да овај окривљени није имао ниједног разлога да критичне ноћи буде у Банском Ковачевцу, посебно што ни сам окривљени није имао логично објашњење зашто је тамо био и тражио скупљање цивила. Осим тога, одбрана окривљеног у делу у коме је тврдио да је у моменту када су цивили постројавани, а потом убијени, био са командиром вода СС5, командиром одељења ТТ2 и командиром чете ТТ1, оповргнута је исказима наведених лица саслушаних у својству сведока, првостепени суд с правом није прихватио овакву одбрану окривљеног. При томе је првостепени суд дао и разлоге из којих није прихватио касније измењену одбрану окривљеног Пана Булата у погледу тога да је наредбу требало пренети командиру друге чете, сада покојном ПП, који је критичне вечери наводно мењао командира пете чете ТТ1, те да се са њим видео, будући да је оваква одбрана оповргнута исказом сведока ТТ1 који је тврдио да га никада није мењао поменути командир друге чете, јер је он имао свог заменика, а што је у свом исказу потврдио и командир вода, сведок СС5. Окривљени Пана Булат је у својој одбрани негирао и да је у моменту када су цивили убијени, био на месту извршења кривичног дела – код бунара куће, кућни број 8, и да је пуцао у цивиле, објаснивши да је чуо пуцњаву и рафалну и појединачну, док је разговарао са командиром ТТ1, а затим је овакву одбрану изменио тврдећи да

је био са командиром ТТЗ, али да се тамо није вратио када је наводно чуо од окривљеног ББ да цивила више нема. С обзиром да окривљени Пане Булат није могао да пружи логично објашњење зашто се није вратио на место где су скупљени цивили, како би видео шта се десило, већ је изменио своју одбрану тврдећи најпре у истрази да је знао да су убијени, а на главном претресу да је то чуо тек после три дана, то је и по оцени Апелационог суда, првостепени суд правилно поступио када овакву одбрану није прихватио, о чему је на страни 29 образложења пресуде дао јасне и за овај суд прихватљиве разлоге.

Имајући у виду све напред наведене и ваљано оцењене доказе, насупротив наводима жалбе браниоца окривљеног Пане Булата, којима се оспорава оцена одбране окривљеног Радета Вранешевића, те чињенични закључци првостепеног суда у погледу радњи извршења предметног кривичног дела за које је окривљени Пане Булат оглашен кривим, по оцени Апелационог суда, првостепени суд је правилно поступио када је прихватио одбрану окривљеног Радета Вранешевића у делу у коме директно као извршиоца кривичног дела ближе описаног у изреци пресуде терети окривљеног Пану Булата, будући да је таква његова одбрана у погледу одлучних чињеница поткрепљена исказима напред наведених сведока. С обзиром да је првостепени суд у образложењу пресуде за своје чињеничне закључке, да је окривљени Пане Булат организовао скупљање цивила, пуцао у њих из аутоматског пиштоља марке „шкорпион“, те тако заједно са окривљеним Радетом Вранешевићем учествовао у њиховом убиству, а потом предузео све мере да се овај злочин прикрије и униште трагови, почев од бацања лешева у бунар до њиховог спаљивања, дао јасне, детаљне и аргументоване разлоге, то су супротни наводи жалбе браниоца окривљеног Пане Булата којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања оцењени као неосновани.

Према томе, жалбени наводи браниоца овог окривљеног којима се инсистира да првостепени суд у побијаној пресуди није поуздано утврдио да су цивили ВВ, ГГ и ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ лишени живота у дворишту куће број 8, јер, како се у жалби наводи, није било могуће обавити медицинско вештачење, нити идентификацију, као и то што сва лица која су лишена живота, нису проглашена за умрла, ничим не доводе у питање правилност утврђеног чињеничног стања у побијаној пресуди које је несумњиво утврђено из напред наведених и ваљано оцењених доказа.

2 б – окр.Раде Вранешевић

Жалбама окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца побија се првостепена пресуда због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, при чему се у жалбама оспорава оцена суда о изведеним доказима, те чињенични и правни закључци првостепеног суда, тако што се истиче да нема доказа да је окривљени Раде Вранешевић извршио предметно кривично дело за које је оглашен кривим, због чега га је требало ослободити од оптужбе. Наиме, у жалби браниоца окривљеног Радета Вранешевића се најпре истиче да првостепени суд пресуду заснива искључиво на исказима сведока који нису потврдили оптужницу, те да ниједан сведок о постојању кривице окривљеног Радета Вранешевића није сведочио на основу чулних опажања, због чега је по мишљењу браниоца у конкретном случају морало бити примењено правило „у сумњи блаже по окривљеног“. Надаље се у жалби браниоца оспорава оцена суда о исказима сведока, а посебно оцена исказа сведока СС1, СС, СС6, те даје сопствена оцена исказа ових сведока, а што такође чини и сам окривљени у својој жалби, понављајући притом своју одбрану која је била предмет оцене од стране првостепеног суда. У жалби браниоца окривљеног Радета Вранешевића се оспорава и оцена одбрана окривљених тако што се истиче да из одбрана самих окривљених произилази да није на несумњив начин утврђено да је окривљени Раде Вранешевић, извршио кривично дело за које је оглашен кривим, будући да је окривљени Пане Булат, (иако га окривљени Раде Вранешевић терети као извршиоца предметног кривичног дела, након што му је предочена одбрана окр. Радета Вранешевића), навео да није видео да је окривљени Раде Вранешевић пуцао у цивиле, те да само закључује да је окривљени Раде Вранешевић пуцао, пошто му је познато да је имао пушку код себе, а из које одбране по мишљењу браниоца произилази да окривљени Пане Булат само логицира и изводи закључке, при чему ни тада не терети окривљеног Радета Вранешевића у ситуацији када већ зна исказ овог окривљеног.

Насупрот овим жалбеним наводима, по оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је чињенично стање и у односу на окривљеног Радета Вранешевића, ближе описано у изреци пресуде, правилно и потпуно утврдио и за своје чињенично-правне закључке дао јасне, довољне и логичне разлоге, који се наводима жалби окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца не доводе у сумњу. Наиме, првостепени суд је у образложењу пресуде дао уверљиве разлоге, из којих није прихватио одбрану окривљеног Радета Вранешевића у делу у коме је тврдио да није учествовао у извршењу предметног кривичног дела, већ да је

само био случајни сведок и посматрач догађаја са минерима СС1 и СС8, те да није имао аутоматску пушку и није био у кожној јакни, већ у униформи, као и да је догађај одмах пријавио свом командиру ТТ4, будући да је оваква одбрана у супротности са изведеним доказима, и то исказима сведока на које се позива окривљени Раде Вранешевић, те и по оцени већа овог суда првостепени суд правилно закључује да је иста срачуната на избегавање кривичне одговорности. Ово из разлога, јер је првостепени суд из исказа сведока СС1 несумњиво утврдио да окривљени Раде Вранешевић са њим није посматрао догађај, а што је овај сведок и приликом суочења са окривљеним Радетом Вранешевићем категорично тврдио, објаснивши да је 5-10 минута након што је чуо два дужа рафала и појединачну пуцњаву, затекао окривљеног Радета Вранешевића у близини лешева са аутоматском пушком у рукама, те је и по оцени овог суда, с обзиром на овакав исказ сведока СС1, првостепени суд правилно закључио да је тврдња окривљеног да је са овим сведоком био само случајни посматрач догађаја, нетачна. Ово посебно када се има у виду и исказ сведока СС дат пред судом у Карловцу када је навео да га је окривљени Раде Вранешевић водио да би помогао да се лешеви баце у бунар, те да је причао да је пуцао у цивиле, јер су и њему усташе у Другом светском рату побиле фамилију, а што је поновио и на главном претресу одржаном дана 26.11.2008. године, објаснивши да је окривљени Раде Вранешевић рекао: „Све смо побиле“. Имајући у виду наведено, без обзира што је сведок СС на главном претресу покушао да негира наводе дате у суду у Карловцу, код чињенице да је на наведеном главном претресу поновио напред изнете тврдње, по оцени Апелационог суда, на супрот наводима жалбе окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца, првостепени суд је правилном оценом целокупног исказа сведока СС, те исказа сведока СС1, извео несумњив закључак да је окривљени Раде Вранешевић критичном приликом пуцао у цивиле.

Што се тиче одбране окривљеног Радета Вранешевића да је критичном приликом био у униформи, а не у кожној јакни, првостепени суд је правилно поступио када исту није прихватио с обзиром да је оповргнута исказом окривљеног Пане Булата, који је тврдио да је окривљени Раде Вранешевић имао кожнојакну, а што такође потврђују и сведоци СС10 и СС3, за које је окривљени Раде Вранешевић тада био непознато лице, али су касније чули како се он зове. Да је окривљени Раде Вранешевић био са окривљеним Паном Булатом и у Првом одељењу командира СС3, првостепени суд је утврдио из исказа сведока СС10 и СС3, као и исказа сведока СС11, који је објаснио да је то непознато лице у кожној јакни рекло да се врши евакуација цивила из зоне борбених дејстава, након чега је уследило скупљање цивила, те је окривљени Раде Вранешевић био са окривљеним Паном Булатом и у другом одељењу командира ТТ2, када је окривљени Пане Булат тражио од командира ТТ2 да нико од војника, осим стражара не буде напољу, а што је у свом исказу потврдио и сведок СС4. Из одбране окривљеног Пане Булата, те исказа сведока СС, првостепени суд је правилно утврдио да је окривљени Раде Вранешевић критичном приликом код себе имао аутоматску пушку, а што произлази и из исказа сведока СС1 који га је непосредно након пуцања видео са аутоматском пушком у рукама поред лешева, што заједно, а имајући у виду и исказ сведока СС, да му је окривљени причао да је побио цивиле из освете, као и исказе сведока СС1а, СС10 и СС12, који су објаснили да су се чули рафални и појединачни пуцњи, а посебно исказ сведока СС1, који је објаснио да је одмах пошто је зачуо два дужа рафала и седам-осам појединачних пуцњева, био на месту извршења кривичног дела и код лешева затекао само окривљене Пану Булата и Радета Вранешевића, и по оцени овог суда, несумњиво упућује на закључак да је критичном приликом, поред окривљеног Пане Булата и окривљени Раде Вранешевић пуцао у цивиле, а што је правилно закључио и првостепени суд. У прилог томе, иду и посредна сазнања сведока СС3, СС2, СС6, СС7 и СС5, који су тврдили да су чули од војника који су били на положајима те ноћи да су у цивиле пуцали обојица окривљених, због чега су наводи жалбе окривљеног Радета Вранешевића да је он оглашен кривим без доказа, већ смо по судијском уверењу, оцењени као неосновани.

Окривљени Раде Вранешевић је мењао своју одбрану, најпре тврдећи да је видео да поред окривљеног Пану Булата и неки непознати војник пуца у цивиле, те да је видео када је окр. Пане Булат од неког војника узео, а потом вратио аутоматску пушку, да би затим изменио своју одбрану тврдећи да није видео да тај непознати војник пуца, као и да је окривљени Пане Булат узео пушку од неког војника и вратио, већ да све то само претпоставља, те је и по оцени Апелационог суда, имајући у виду све напред наведене доказе, правилан закључак првостепеног суда да је окривљени Раде Вранешевић, спомињући тог неког непознатог војника, управо хтео да избегне своју кривичну одговорност, с обзиром да је тај непознати био управо он. Према томе, одбрана окривљеног окривљеног Радета Вранешевића у делу у коме је тврдио да су на лицу места били неки припадници Мартићеве полиције, као и пет-шест војника, и по оцени овог суда, не може се прихватити будући да је оповргнута исказом сведока СС1. С обзиром да је првостепени суд оцењујући одбрану окривљеног Радета Вранешевића, како у делу у коме терети окривљеног Пану Булата, тако и у делу у коме негира своје учешће у убиству цивила, дао јасне, исцрпне и логичне разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд, то су наводи жалби окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца којима се оспорава оцена

одбране овог окривљеног од стране првостепеног суда, оцењени као неосновани.

Што се тиче навода жалбе окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца да је сведок Станко Чича на записнику који је сачинила СС6, рекао да је цивиле побио АА, а да том прилоком њега није спомињао, веће овог суда налази да су исти неосновани. Ово стога, јер из исказа сведока СС6, која је као референт за санитет била у саставу команде Другог батаљона, произлази да је СС2 (помоћник команданта задужен за безбедност у Другом батаљону), по доласку са терена од ње тражио да откуца неки извештај, при чему је изговорио доста погрдних речи, и то: „, луђаци, идиоти, побили су цивиле“, спомињући Пану Булата и Радета Вранешевића коме не зна презиме, али зна да је из чемерничке чете, након чега је саставила извештај по његовом диктату, у коме су се спомињали Пана Булат и Раде Вранешевић, као и да су убијени цивили бачени у бунар, па према томе, предњи наводи окривљеног Радета Вранешевића његовог браниоца, не стоје.

Дакле, по оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је на основу свих напред наведених и ваљано оцењених доказа, који се у погледу одлучних чињеница међусобно уклапају чинећи једну логичну целину, правилно утврдио да је окривљени Раде Вранешевић својим радњама ближе описаним у изреци пресуде учествовао у извршењу предметног кривичног дела, за које је оглашен кривим, због чега су супротни наводи жалби окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца, оцењени као неосновани.

Апелациони суд је оценио и остале наводе жалби окривљеног Радета Вранешевића и његових браниоца, као и наводе браниоца окривљеног Пана Булата којима се оспорава правилност утврђеног чињеничност стања, па је нашао да се истима не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања ближе описане у изреци пресуде, због чега су жалбе одбијене као неосноване.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио Кривични закон налазећи да се у радњама окривљених стичу сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву, у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, јер су окривљени као припадници једне од страна у унутрашњем оружаном сукобу, кршили правила међународног права садржана у Четвртој женевој конвенцији о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и то члан 3 став 1 тачка А и правила садржана у Другом допунском протоколу уз ову Конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаных сукоба и то члан 4 став 2 тачка А и члан 13 став 1, вршећи убиства цивилног становништва, које није узело директно учешће у непријатељствима, тако што су заједничким деловањем скупили преостале цивиле хрватске националности са подручја које је контролисала њихова страна у оружаном сукобу из ватреног оружја пуцали у цивиле, лишавачући их живота, при чему су били свесни свога дела и хтели његово извршење и на тај начин поступали са директним умишљајем. При томе, дело које су извршили је у директној вези са оружаном сукобом, имајући у виду да су живота лишена лица која су, због своје националне припадности од стране окривљених била повезана са једном од страна у овом сукобу. Стога су наводи жалби бранилаца окривљених којима се у овом делу побија првостепена пресуда, оцењени као неосновани.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а поводом жалби Тужиоца за ратне злочине и бранилаца окривљених, а у смислу одредбе члана 383 ЗКП-а у односу на окривљеног Радета Вранешевића, Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба Тужиоца за ратне злочине основана, док су жалбе бранилаца окривљених неосноване.

III

РАЗЛОЗИ ЗА УВАЖАВАЊЕ ЖАЛБЕ ТУЖИОЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

одлука о кривичној санкцији

Наиме, основано се жалбом Тужиоца за ратне злочине наводи да је првостепени суд одлучујући о висини кривичне санкције коју ће изрећи окривљенима правилно утврдио све околности из члана 41 КЗ СРЈ које су од утицаја на избор, врсту и висину кривичне санкције, али је утврђеним олакшавајућим околностима дао пренаглашен значај, док с друге стране утврђеним отежавајућим околностима на страни окривљених није дао адекватан значај. Наиме, од отежавајућих околности на страни окривљених суд је утврдио посебно тешке околности и понашање окривљених након извршеног кривичног дела, а наиме да је у кратком временском интервалу лишено живота шест старих и беспомоћних лица (старосне доби од 63 до 81 године), који нису представљали никакву опасност за окривљене, при чему им је одузет и новац, а њихова тела раскомадана

бацањем експлозивне направе у бунар. При томе је првостепени суд правилно као отежавајућу околност на страни окривљеног Пана Булата ценио и чињеницу да је био помоћник команданта батаљона задужен за безбедност, због чега је његова одговорност много већа од одговорности обичног војника, што је био окривљени Раде Вранешевић, будући да је окривљени АПане Булат управо био тај који је требало да се стара да се овакве ствари не дешавају, а такође је имао у виду и понашање овог окривљеног после извршеног кривичног дела када је испољио нарочиту безобзирност у жељи да прикрије трагове извршења кривичног дела, те је тражио бацање лешева у бунар, њихово комадање бацањем експлозивне направе у исти, као и да се лешеви спале, што је све резултирало тиме да потомци убијених цивила никада нису били у прилици да достојно сахране њихове посмртне остатке, док је од олакшавајућих околности на страни окривљених ценио чињеницу да раније нису осуђивани, при чему је имао у виду и протек времена од 18 година од извршења кривичног дела.

Међутим, по оцени Апелационог суда у Београду, а што се основано указује и жалбом Тужиоца за ратне злочине, првостепени суд напред наведеним отежавајућим околностима није дао адекватан значај, односно исте није у довољној мери ценио, а посебно тежини извршеног кривичног дела није дао одговарајући значај, нити је у довољној мери ценио понашање окривљених након извршења кривичног дела. Због тога је Апелациони суд, уважавањем жалбе Тужиоца за ратне злочине преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што је окривљеног Пана Булата осудио на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју ће му се применом одредбе члана 50 став 1 КЗ СРЈ урачунати време проведено у притвору почев од 18.10.2007. године, па надаље, до упућивања у установу за издржавање казне, а окривљеног Радета Вранешевића, на казну затвора у трајању од 13 (тринаест) година у коју ће му се урачунати време проведено у притвору од 17.10.2007. године до 04.12.2007. године, као и време од 15.03.2010. године, па надаље.

По оцени овог суда, казне затвора у наведеном трајању на које су окривљени Пана Булат и Раде Вранешевић осуђени сразмерне су тежини извршеног кривичног дела и степеноу кривице, и исте су нужне за постизање сврхе кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ, а у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција из члана 5 став 2 КЗ СРЈ.

Имајући у виду наведено жалбе бранилаца окривљених којима се побија првостепена пресуда због одлуке о казни, оцењене као неосноване, при чему се у жалби браниоца окривљеног Радета Вранешевића овај жалбени основ уопште не образлаже. Жалбени наводи браниоца окривљеног Пана Булата да се ради о особи која је навршила шездесет година живота, да је лошег здравственог стања, као и да је лице које је и само осетило последице рата, и притом протеран из Р. Хрватске, а исту судбину је доживела и његова ужа и шира породица, по оцени овог суда, с обзиром на све напред наведено, без утицаја су на другачију одлуку суда о кривичној санкцији.

Пошто је уважавањем жалбе Тужиоца за ратне злочине првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о кривичној санкцији, а жалбе окривљеног Радета Вранешевића и његовог браниоца, као и жалба браниоца окривљеног Пана Булата, одбијене као неосноване, то је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 391 ЗКП и 388 ЗКП, Апелациони суд у Београду је одлучио као у изреци пресуде.

Записничар, ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА,
Мирјана Јанковић-Недић, ср Радмила Драгичевић-Дичић, ср

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Светлана Антић